

Wat zegt de Bijbel?

Het eerste niveau is dat ook in de Bijbel de vreemd ook echt vreemd is. Niet eigen en dus op zijn minst ongemakkelijk maar vaak ook bedreigend en beangstigend. Daar heeft het Hebreeuws een speciaal woord voor, dat de NBV in Jesaja 29: 5 raak vertaalt met 'barbaars'. Oorspronkelijk een Grieks woord: alle buitenlanders zijn barbaren.

Dankdag en de vreemdeling

Vreemd = vreemd
(NaCHaR)

Jesaja 29: 5 - in een oogwenk, worden de barbaarse(vreemde) horden tot fijn stof

Genesis 42: 7 - hij deed zich tegenover hen voor als een **vreemde**

Sefanja 1: 8 - dat ik de vorsten zal straffen ...die gekleed gaan in uitheemse(vreemde) kleding.

1 Kon 11: 8 - Voor al zijn buitenlandse(vreemde)vrouwen maakte hij eigen offerplaatsen

Psalms 137: 4 - Hoe kunnen wij zingen een lied van de HEER op **vreemde** grond?

Psalms 144: 11 - ontruk mij aan de greep van vreemdelingen(vreemden)

Van Jozef word gezegd dat hij zich als een vreemde gedroeg tegenover zijn broers – een vreemde is iemand met wie je niets hebt

In Sefanja staat vreemd voor afgodisch, voor bedreigend voor je eigen waarden en je geloof

Salomo haalde vreemde prinsessen vreemde goden in het land.

Voor een Israëliet is het afschuwelijk als hij in den vreemde moet verkeren als vreemden het over hem te zeggen hebben

Dankdag en de vreemdeling

Vreemd = vreemd
(NaCHaR)

Jesaja 29: 5 - in een oogwenk, worden de barbaarse(vreemde) horden tot fijn stof

Genesis 42: 7 - hij deed zich tegenover hen voor als een **vreemde**

Sefanja 1: 8 - dat ik de vorsten zal straffen ...die gekleed gaan in uitheemse(vreemde) kleding.

1 Kon 11: 8 - Voor al zijn buitenlandse(vreemde)vrouwen maakte hij eigen offerplaatsen

Psalms 137: 4 - Hoe kunnen wij zingen een lied van de HEER op **vreemde** grond?

Psalms 144: 11 - ontruk mij aan de greep van vreemdelingen(vreemden)

Unheimisch om het met een Duits woord te zeggen

Not my home.

Onheilspellend.

Ik noem dit om te laten zien dat de Bijbel midden in onze werkelijkheid staat.

Het is heel menselijk om je ongemakkelijk te voelen bij vreemden en vreemdelingen

Dankdag en de vreemdeling

Ontkennen
stimuleert
vreemdelingenhaat

Ik vind het niet fijn als ik iemand in een burka zie lopen.

Ik vind het niet fijn als ik in ons dorp minaretten zie van moskeeën

Ik vind het niet fijn om een gebedsoproep voor

Allah in het Arabisch te moeten horen

Ik vind het niet fijn dat de oude vertrouwde zwarte pieten moeten wijken voor roetpieten gekleurde pieten en wenpieten

Onbekend onbemind vreemd unheimisch

Dat negatieve gevoel moeten we niet ontkennen en verdringen

Dat werkt alleen averechts en bewerkt extreem rechts

Nee erken, het ook in je eigen onderbuik

Om dan de Bijbelse boodschap aan ons toe te laten, met woorden van Geest en kracht

Bevrijdend en vernieuwend.

Wat zegt de Bijbel nog meer?

Een duidelijk nee als het gaat om vreemde gewoonten en gebruiken die tegen God en hem dienen en liefhebben ingaan.

Zo mogen we ook als Nederlanders barbaarse gebruiken als bv

Vrouwenbesnijdenis, kindhuwelijken of sharia lijfstraffen never nooit toelaten.

Maar als het gaat om de vreemde zelf,

De vreemdeling die zich unheimisch voelt

Dan is de Bijbel daarin glashelder:

Zo'n vreemdeling heet je welkom en bied je onderdak en bescherming, ja liefde.

De hele bijbel door kom je deze opdracht tegen.

Zorg voor de vreemdeling,

vaak in één adem genoemd met andere kwetsbare groepen zoals de weduwen en de wees.

Die zomaar slachtoffer kunnen worden van onrecht en uitbuiting

van seksueel misbruik en kille onverschilligheid

Dat mag in Israel niet gebeuren

En ook dat mag bij ons niet gebeuren.

De Bijbel gaat hierin letterlijk tot het hart.

Je moet de vreemdelingen niet alleen helpen, maar zelfs liefhebben als jezelf. Lev 19

Deze houding tegenover de vreemdeling was in de wereld van toen volstrekt uniek.

Vreemden hadden geen rechten,

overgeleverd aan de grillen van de maatschappij

Je kon van alles straffeloos met hen uitvreten.

Maar niet in Israel

De vreemdeling

en het Hebreeuws gebruikt voor die vreemdeling weer eigen woord

GER

, vreemdelingen en bijwoners, die hebben recht op hun eigen leefbare plek in de gemeenschap.

Met rechten en trouwens ook met plichten.

De plicht om zich te houden aan de goede richtlijnen van God.

Een dag vrij in de week.

Nee, niet in alles gelijk.

Een vreemdeling kon geen grond bezitten.

Een vreemdeling mocht niet aan de paasmaaltijd deelnemen..

Daarvoor moest hij zich eerst laten besnijden

Zoals wij zondags iedereen en in het bijzonder onze gasten welkom heten, maar bij het avondmaal zeggen we: daar ben je alleen welkom als je hart is bescneden als je wedergeboren bent en gelooft in de Here Jezus en zijn offer voor jou.

Geen afwijzing maar een uitnodig om een stap verder te doen en echt dichtbij te komen.

En zo zijn ook vele vreemdelingen in Israel echt dichtbij gekomen en opgenomen in het verbond.

We kunnen trouwens niet alle regelgeving ten aan zien van de vreemdeling zomaar overnemen, want in Israël waren kerk en staat één en het was ook een andere cultuur dan de onze

Maar wat beslissend is dat de vreemdeling niet alleen bescherming moest ontvangen, maar ook liefde. En hij had rechten.

En plichten

En zelfs het recht om Israëliet te worden, maar dat ging niet om het zomaar te zeggen zonder inburgeringscursus

Liefde vraagt niet: wat moet ik voor mijn fatsoen geven

Maar: wat heeft de ander nodig en wat kan ik daaraan bijdragen

Waar ligt je hart

Dat mag je dus ook aan de overheid vragen:

Niet of zij zich formeel aan het vluchtelingenverdrag houdt.

Dat ook ten minste

Maar dan niet: hoe zorgen we dat het ons het minste kost

Maar: wat is er nodig en wat en hoeveel kunnen we daaraan bijdragen

Nee, en niet alles kan, en ik kan en wil niet de politiek vertellen hoe het concreet moet gebeuren in het besef dat het bijzonder ingewikkeld is en gemakkelijke antwoorden niet bestaan.

maar wat is je mindset

En waarom moest het hart van de rechtgeaarde Israëliet bij de vreemdeling liggen?

Daarvoor geeft de Bijbel 2 redenen

De eerste is omdat het hart van jouw God bij die vreemdeling ligt

Hij heeft de vreemdeling lief Deut 10: 18

Zijn hart gaat naar hen uit.

Met innerlijke ontferming bewogen.

De tweede reden is dat de Israëliet ook zelf vreemdeling is geweest en in Egypte heeft ondervonden hoe bitterhard en uitzichtloos het bestaan van een vreemdeling en vluchteling kan zijn

En dat geldt ook voor de volgende generaties die in hun eigen land zijn geboren.

Zoals de afstammelingen van de negerslaven destijds nog altijd dat besef met zich meedragen, onze vrijheid is niet vanzelfsprekend want wij mijn overgrootvader was slaaf.

Dat is ook de boodschap van Deuteronomium 26 dat een Israëliet op de dankdag dat de oogst van het jaar binnen is,

wanneer je je rijk en voldaan voelt,

dat je dan naar de tempel gaat met een deel van de oogst om die aan God terug te geven

Met die belijdenis: mijn vader een zwervende Arameeër,

Een vluchteling en vreemdeling en dat het is **zo niet** vanzelfsprekend is dat je hier nu staat met de oogst van je eigen stukje land.

Het is geen recht en het is geen eigen prestatie

Het is dankzij God, het is van zijn liefde die jou de vrijheid de vrede het land en de gezondheid gaf Zijn liefde voor de vreemdeling de vluchteling de ontheemde en dakloze is de grond ook van mijn bestaan.

Dit wil Bijbel diep in ons hart laten leven.

Bedenk dat die vreemdeling die een beroep op jou doet een beroep doet op die liefde waarvan je ook zelf leeft.

Zie in die vreemdeling jezelf

Ich bin ein Berliner

I am a refugee

Ik ben een vreemdeling en bijwoner.

Jezus heeft vrijwillig alles prijsgegeven en is een vluchteling geworden die geen plek meer had om zijn hoofd neer te leggen

Als ik mij afkeer van de vreemdeling keer ik mij af van mijzelf en de oorsprong van mijn eigen bestaan
Wie de ontheemde afwijst, wordt zelf een ontheemde.

Ontworteld van je diepste houvast en bestaansgrond

Dan raak je vervreemd van de liefde en de genade van je God en schepper en verlosser.

Wie nee zegt tegen de vreemdeling die om hulp komt zegt nee tegen Jezus zelf

Ik ben een vreemdeling geweest en u hebt Mij niet gehuisvest

Of als we het nationaal en politiek benoemen

Het indringende commentaar van die Griekse mevrouw op Lesbos die zich ontfermt met haar restaurant over de vluchtelingen op haar eiland, uit het programma De Deal van de EO vorig jaar:

“Als de Europese gemeenschap geen 500.000 vluchtelingen kan opnemen en ze verdeeld over hun rijke landen, waardoor ze een normaal leven krijgen, dan is Europa niets waard.

Naar het woord van de apostel Johannes 1 Joh 3

Wie in deze wereld een bestaan heeft en zijn binnenste toesluit

Hoe blijft de liefde Gods in hem

En dan is er nog een diepere laag.

Want zegt de Bijbel we *waren* niet alleen vreemdeling, ooit vroeger
Onze zwervende voorouders

Eigenlijk zijn we het nog steeds.

Ook in het beloofde land waar zoals Deut 26 het zegt de Israëliet blij mag zijn en overvloed mag
genieten en delen

... ook in dat land zijn we als het er op aankomt vreemdelingen en bijwoners.

Want

het is niet ons land,

Het land is van God.

Zoals ons hele leven.

I am not my own

Ik ben het eigendom van Christus

Zo lees je dat bij David in 1 Kronieken 29 als er net grote rijkdom voor de tempel bij elkaar zijn
gebracht: dat biedt hij niet met gepaste trots aan, integendeel, hij voelt zich klein worden:

Want wij zijn vreemdelingen voor Uw aangezicht en bijwoners, zoals al onze vaders

In Psalm 39 zegt de psalmist zelfs want een vreemdeling ben ik, bij u te gast zoals ook mijn
voorouders waren.

De boodschap is:

Het is zo volstrekt niet vanzelfsprekend dat ik hier mag leven en wonen,
zo volstrekt niet vanzelfsprekend dat ik met U mag leven
Dat besef.

En als je dan Paulus hoort jubelen dat zelfs de heidenen niet langer vreemdelingen maar mede
burgers en huisgenoten van God,

dan is dat een wonder van onverdiende genade,
Ja we mogen ons Gods innig geliefde kinderen weten
ja nou en of maar wel in het besef dat
als jij het mag zijn iedereen het mag zijn.
En dat je zo ook iedereen benadert.

Dat is genade. Zo werkt genade.
Elke vreemde is een potentiële broeder of zuster
Elke vreemdeling is een potentiële medeburger.

Dat is de mindset die God in zijn kinderen wil zien.
Zowel in de kerk als in de maatschappij

En dan de laatste laag:

David zegt ik ben een vreemdeling op aarde want ons bestaan op aarde is als een schaduw, zonder enige zekerheid.

Deze wereld is niet ons thuisland.
Hoe goed en mooi we het hier soms ook mogen hebben,
en weet God gunt je dat van harte,
vergeet nooit dat je op doorreis bent.
Niets is hier voor altijd , alles is hier voorlopig.
Niemand weet of hij er morgen nog zal zijn
Niemand weet of de wereld er morgen nog zal zijn
Niemand weet of er nog wel een morgen zal zijn.

Dit is zo'n oer Bijbels gelovig en ook christelijk gegeven
We heten niet alleen pelgrims, we zijn pelgrims

We zijn op weg naar de nieuwe aarde die tegelijk de nieuwe hemel zal zijn

Vroeger zongen wij op de jeugdvereniging
This world is not my home
I m just a passing trough
Wij zijn voorbijgangers.

Dat maakt dat er niets van deze wereld is waar we ons aan vast moeten klampen als het één en het al.

Laat daarom ieder die een vrouw heeft zo leven dat het hem niet in beslag neemt, ieder die verdriet heeft zo dat hij er niet door wordt beheerst, ieder die vreugde voelt zo dat hij er niet in opgaat, ieder die bezit verwerft alsof het niet zijn eigendom is, ieder die in deze wereld leeft alsof ze voor hem niet meer van belang is. Want de wereld die wij kennen gaat ten onder.

Voor een vluchteling is dit de werkelijkheid

Van de vluchtelingen vreemdeling leren we dat het ook onze werkelijkheid is.

En dat het dus vanzelf spreekt dat we delen

Dat het dus vanzelf spreekt dat we afstand doen van voorrechten als die in de weg staan,

Dat je dus als Nederlander je eigen Hollandse zwarte piet toch niet koste wat het kost verdedigt

Maar dat je ook heel dichtbij in de gemeente je eigen vertrouwde groepje of Bijbelkring niet koste wat het kost wil bewaren maar dat je omziet naar Nb je eigen broeder en zuster die zich in de gemeente een vreemde voelt

Dat je je eigen heilige huisjes weet op te geven als dat nodig is voor de ander en voor de Heer.

Dat is vreemdeling durven zijn

Weet u dat het RK woord voor gemeente parochie komt van het Griekse woord voor vreemdelingschap? Paroikia?

Dat zijn we als een gemeente een vreemdelingenkamp in deze wereld.

Daarom hebben wij wat met de vreemdelingen

Wij zijn het zelf.

Dat helpt ons om los te kunnen laten

Want alleen wie zichzelf en zijn eigen voorrechten en zekerheden durft los te laten, zal het leven het echte het eeuwige leven vinden.

Hart hebben voor vreemdelingen is dus niet een bijzondere christelijke gunst
Het is wie we als christenen zijn: we zijn of we zijn het niet.

Amen.